

نوشابه ارزان؛ شیر گران

قیمت شیر حدود دو برابر قیمت نوشابه‌های قندی است

■ مریم شکرانی

مردم ایران حدود چهار برابر مردم جهان نوشابه‌های قندی مصرف می‌کنند. در حالی که سرانه مصرف نوشابه‌های قندی در جهان فقط ۱۰ لیتر در سال است، سرانه مصرف نوشابه‌های قندی در ایران حدود ۴۲ لیتر است.

بنا به اعلام انجمن تولیدکنندگان ماءالشعیر مصرف ماءالشعیر هم در ایران امسال نسبت به پارسال ۸ تا ۱۰ درصد رشد داشته است، این در شرایطی است که سرانه مصرف لبنیات به حدود ۴۰ تا ۵۰ کیلوگرم در سال سقوط کرده است. تولیدکنندگان می‌گویند علت این موضوع تورم سه رقمی لبنیات در ایران است.

قیمت نوشابه‌های قندی نصف شیر است

ایرانی‌ها حدود چهار برابر میانگین جهانی نوشابه‌های قندی مصرف می‌کنند. بنا بر اعلام انجمنیتو تغذیه ایران میانگین سرانه مصرف نوشابه‌های قندی در جهان ۱۰ لیتر است اما در ایران مردم ۴۲ لیتر در سال نوشابه‌های قندی مصرف می‌کنند.

بازار نوشابه‌های قندی گردش مالی بزرگی دارد. سالانه ۳ میلیارد لیتر نوشابه مصرف می‌کنند. بر اساس گزارش انجمنیتو تغذیه ایران در ۲۰ سال اخیر مصرف نوشابه‌های گازدار در کشور نزدیک به ۱۵ درصد افزایش داشته و در این مدت مصرف شیر و لبنیات تنها حدود یک دهم درصد رشد کرده است.

البته جالب است که بدانید نوشابه‌های قندی در ایران حدود نصف شیر قیمت دارند و شاید به همین دلیل است که مصرف این اقلام بالاست. حمیدرضا علوی، دبیر انجمن تولیدکنندگان ماءالشعیر از افزایش ۸ تا ۱۰ درصدی مصرف ماءالشعیر نسبت به مدت مشابه سال گذشته خبر داد و افزود: «شرکت‌های تولیدکننده برای افزایش مصرف در فصل تابستان طرح‌های تشویقی و طرح‌های فروش خاصی در نظر گرفتند و به حداقل سود رضایت داده‌اند از این رو میزان خرید انواع ماءالشعیر افزایش پیدا کرده است.» او با بیان اینکه شروع سال جاری مصادف با ماه رمضان شد، به این‌ها تصریح کرد: «ماه رمضان موقعیت خاصی برای بازاریابی این کالا ایجاد می‌کند و میزان مصرف نوشیدنی‌ها و مشقات آن در این ماه افزایشی می‌شود.»

این فعال اقتصادی در پاسخ به این پرسش که از ابتدای سال جاری شاهد افزایش ۲۰ تا ۲۵ درصدی نرخ ماءالشعیر و سایر نوشیدنی در بازار بودیم آیا این افزایش قیمت تأثیری در میزان خرید و مصرف نوشیدنی‌ها گذاشته است؟ اذعان کرد: «بدون تردید افزایش قیمت‌هایی تأثیر نبوده است و شاید بتوان گفت که نوشیدنی‌ها به نوعی از سبد مصرف بسیاری از خانوارها فاصله

خانوار، سرانه مصرف به ۴۰ تا ۵۰ کیلوگرم رسیده است.»

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، علی‌احسان ظفری گفت: «طی ماه‌های اخیر محصولات لبنی در کارخانه‌ها دپو شده و شیرخام به سمت واحدهای شیر خشک سرازیر شده است.»

به گفته او، سرانه مصرف لبنیات از ۱۲۰ کیلو به ۴۰ تا ۵۰ کیلو کاهش یافته است، درحالی‌که طبق برنامه ششم توسعه قرار بود به ۱۸۰ کیلو متوسط جهانی برسیم. با توجه به شرایط قیمت، سرانه مصرف لبنیات به یک پنجم متوسط جهانی رسیده که توزیع کالابزرگ و شیرمدارس می‌تواند راهکار مناسبی برای ارتقای سرانه مصرف باشد. مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی گفت:

«با اصلاح نظام یارانه، قیمت مصوب ۴ قلم محصول لبنی ۸۰ درصد افزایش یافت و این احتمال وجود دارد که کارخانه‌های لبنی طی چند مرحله قیمت محصولات خود را تا این سقف افزایش داده باشند.»

به گفته او با اصلاح نظام یارانه قیمت هر کیلو شیرخام از ۶ هزار و ۴۰۰ تومان به ۱۲ هزار تومان رسید و اگرچه برخی برندها بعد از اصلاح نظام یارانه به تخلف قیمت محصولات خود را افزایش دادند، اما اکثر کارخانه‌ها نرخ مصوب را رعایت کردند و طبق گفته مسئولان انجمن لبنی تا رسیدن به سقف افزایش قیمت ممکن است طی چند مرحله این اتفاق افتاده باشد.»

این در حالی است که در سایر کشورهای جهان به کالاهای سلامت محور یارانه تعلق می‌گیرد و در مقابل از کالاهای مضر مالیات دریافت می‌شود. چندی پیش وزارت بهداشت اعلام کرد که از تولیدکنندگان و واردکنندگان شکر مالیات دریافت می‌کند اما در مقابل ارزش ترجیحی تولیدکنندگان شیر را هم حذف کرده است. ■

مواد اولیه تولید ماءالشعیر مانند دانه‌های مالت، جو، رازک، اسانس‌ها و قوطی آلومینیوم وارداتی است.»

تورم سه رقمی لبنیات

در حالی که افزایش مدام قیمت لبنیات در ایران و تورم افسارگسیخته به عنوان عوامل کاهش مصرف لبنیات در ایران ذکر می‌شوند، مرکز آمار ایران چندی پیش گزارش داد که تورم نقطه‌ای مواد غذایی در ایران از ۹۰ درصد گذشته است و نرخ تورم برخی اقلام مانند لبنیات سه رقمی شده است.

بررسی گزارش مرکز آمار ایران از تورم تیر ماه در گروه کالاهای خوراکی نشان می‌دهد که در این ماه نرخ تورم سالانه (۱۲ ماه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل) خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها ۵۵.۱ درصد، نرخ تورم ماهانه (نسبت به ماه خرداد) ۵.۷ درصد و نرخ تورم نقطه به نقطه (نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۰) ۸۷ درصد بوده است.

در این میان نرخ تورم خوراکی‌ها در یک ماه ۵.۸ درصد، نرخ تورم نقطه به نقطه ۹۰.۲ درصد و نرخ تورم سالانه ۵۵.۹ درصد بوده است. در بین اقلام غذایی، تورم برخی خوراکی‌ها از جمله لبنیات سه رقمی شده است.

بر اساس گزارش مرکز آمار ایران در گروه شیر و لبنیات، پنیر و تخم مرغ نیز نرخ تورم ماهانه ۷.۷ درصد، نرخ تورم نقطه به نقطه ۱۱۹.۲ درصد و نرخ تورم سالانه ۶۵.۲ درصد بوده است.

سقوط آزاد سرانه مصرف لبنیات

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی گفت: «با افزایش قیمت لبنیات و کاهش قدرت خرید

گرفته‌چراکه اولویت برای مصرف‌کنندگان خرید کالاهای اساسی است.»

دبیر انجمن تولیدکنندگان ماءالشعیر با بیان اینکه روند صادرات نوشیدنی‌ها قوتی ندارد، خاطر نشان کرد: «بعد از شیوع بیماری کرونا و بی‌ثباتی نرخ ارز متأسفانه در صادرات این محصولات نتوانستیم اقدامات ویژه‌ای انجام بدهیم؛ در بهترین حالت شاید بتوان گفت ۱۰ درصد از حجم تولید صادر می‌شود این در حالیست که ۴۰۰ میلیون تن از تولید مصرف داخلی می‌شود.»

به گفته او؛ این امید وجود دارد که با ریزنی‌های صورت گرفته بین ایران و عراق بتوانیم در ایام اربعین بازار نوشیدنی‌های این کشور را تصاحب کنیم.»

علوی در پاسخ به این پرسش که برخی از کارشناسان بر این باورند که میزان مصرف نوشیدنی‌ها مانند نوشابه از مصرف شیر بیشتر شده است آیا این موضوع را تایید می‌کنید؟ گفت: «شواهد بازار بر این موضوع صحه می‌گذارد؛ چراکه قیمت یک بطری ۱.۵ لیتری نوشابه حداکثر ۱۶ تا ۱۸ هزار تومان است در حالی که نرخ یک بطری شیر یک لیتری ۲۸ تا ۳۰ هزار تومان است پس همین قیمت تأثیر خود را در میزان خریدها می‌گذارد.»

او میانگین قیمت ۱۴ هزار و ۵۰۰ تا ۱۶ هزار تومان را برای انواع ماءالشعیرهای درسته‌بندی‌های یک لیتری در نظر گرفت و افزود: «کلیه شرکت‌های تولیدی باتوجه به گرفتاری‌هایی که در بحث تامین مواد اولیه از سرگذراندند باز هم در تولید انواع محصولات و نوشیدنی‌ها کوتاهی نکردند و تلاش کردند انواع محصولات را در بسته‌بندی‌های متفاوت به بازار عرضه کنند. بنا به اظهارات علوی؛ بخش قابل توجهی از